

Sygn. akt III Ca 1735/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Elżbieta Matyasik (spr.)

Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Barbara Braziewicz

Protokolant Wioletta Matysiok

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa D. J.

przeciwko Z. J.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 8 sierpnia 2013 r., sygn. akt IV RC 287/12

1. **oddala obie apelacje;**

2. **znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania odwoławczego.**

SSO Barbara Braziewicz SSO Elżbieta Matyasik SSO Tomasz Tatarczyk

Sygn. akt III Ca 1735/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego Z. J. na rzecz powódki D. J. alimenty w wysokości po 750 zł miesięcznie, oddalił powództwo w pozostałej części, wzajemnie zniósł koszty zastępstwa procesowego, odstąpił od obciążenia stron kosztami sądowymi oraz wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności i klauzulę wykonalności odnośnie tego punktu.

W pozwie powódka domagała się zasądzenia od pozwanego alimentów w kwocie po 2.500 zł miesięcznie oraz zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony do nadal pozostają w związku małżeńskim. Orzeczona w 2004r. separacja stron została zniesiona mocą postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z 7 września 2006r. w sprawie o sygn. akt II RNs 20/06. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z 9 stycznia 2008r. w sprawie o sygn. akt IV RC 16/07 zostały ustalone alimenty na rzecz powódki od pozwanego w wysokości po 1.000 zł miesięcznie.

Orzeczenie to zostało zmienione mocą wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z 30 maja 2008r. w sprawie o sygn. akt II Ca 74/08 o tyle, że alimenty zostały ustalone na kwotę po 600 zł miesięcznie. W tym czasie powódka liczyła 47 lat, pracowała od 2 lat w zakładzie fryzjerskim prowadzonym przez syna stron P. J., pracę wykonywała 2 do 4 razy w miesiącu, syn przekazywał jej część zysku w wysokości po około 1.000 zł miesięcznie. Była zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności, chorowała na kręgosłup, leczyła się ginekologicznie i kardiologicznie. Okoliczne urzędy pracy dysponowały ofertami pracy dla kobiet w wieku powódki i o obniżonej zdolności do wykonywania pracy w zawodzie fryzjera oraz bez zawodu. Strony mieszkają razem, ale pozostawały w separacji faktycznej. Pozwany ponosił opłaty z tytułu użytkowania mieszkania, które przedstawiały się następująco: czynsz – 400 zł, gaz 172 zł co 2 miesiące, energia elektryczna 186 zł co 2 miesiące, internet 61 zł miesięcznie, telewizja kablowa 39 zł miesięcznie. Pozwany miał wówczas 50 lat, pobierał emeryturę w wysokości 2.276 zł miesięcznie, a ponadto prowadził działalność gospodarczą w zakresie montażu okien i drzwi i z tego tytułu osiągał dochód w wysokości po około 1.500 zł.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z 21 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt II RC 791/12 oddalił żądanie Z. J. orzeczenia rozvodu wniesione przeciwko D. J.. W uzasadnieniu sąd powołał się na treść art. 56 § 3 krio ustalając, że Z. J. jest wyłącznie winny rozkładu pożycia, a D. J. nie wyraziła zgody na orzeczenie rozvodu.

Obecnie powódka liczy 53 lata. Mocą orzeczenia z 18 grudnia 2012r. została ponownie zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności - do 31 grudnia 2014r. W orzeczeniu wskazano, że powódka posiada obniżone zdolności do wykonywania pracy zarobkowej. Powódka na leki wydaje po ok. 100 zł miesięcznie. Nie posiada środków finansowych na leczenie stomatologiczne, którego koszt oceniła na około 1.000 zł, a ponadto musi wymienić okulary lecz na ten cel nie posiada środków finansowych..

Powódka z zawodu jest fryzjerką. W 2010r. pozwany przejął uprzednio zarządzany przez powódkę zakład fryzjerski, przekazując powódce z tego tytułu oraz tytułem alimentów łącznie kwotę 1070 zł miesięcznie. Pozwany spłacił całą należność z tego tytułu i obecnie łożył na rzecz powódki alimenty w wysokości po 600 zł miesięcznie oraz ponosi całkowity koszt utrzymania mieszkania.

Powódka nie jest zarejestrowana jako bezrobotna. Okoliczne urzędy pracy dysponowały ofertami pracy dla kobiet w wieku powódki z ustalonym lekkim stopniem niepełnosprawności w zawodzie fryzjera i bez zawodu.

Powódka użytkuje samochód marki O. (...) z 1996r., jej miesięczne wydatki na paliwo wynoszą ok. 200 zł. Powódka dojeżdża samochodem na rehabilitację i na spotkania z grupą ewangelizacji. Powódka oceniła koszty swego dziennego żywienia na kwotę 5 zł, na środki czystości przeznacza po 70 zł miesięcznie, a na kosmetyki po około 50 zł miesięcznie. Kupuje ubrania używane. Na zimę powódka będzie musiała zakpić płaszcz, kurtkę i buty, których cenę określiła na kwotę około 500 zł. Uiszcza opłaty za telefon w wysokości po 50 zł, a za internet w wysokości po 49 zł miesięcznie.

Pozwany liczy 56 lat, pobiera emeryturę w wynosi 2.973 zł miesięcznie. Otrzymuje nadto deputat węglowy w ilości 3 ton rocznie, który pozwany w całości nieodpłatnie przekazuje synowi.

Pozwany od 2010r. prowadzi działalność gospodarczą – zakład fryzjerski, którą to działalność przejął od powódki. Ponadto pozwany nadal od 1996r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie montażu okien i drzwi. Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w 2012r. pozwany osiągnął dochód w wysokości 2.716,51 zł, w 2013r. wykazał stratę.

Pozwany ponosi całość opłat związanych z utrzymaniem mieszkania, co wynosi po około 800 zł miesięcznie. Miesięcznie na swoje żywienie przeznacza po 400 – 500 zł, na środki czystości przeznacza ok. 100 zł., za telefon komórkowy płaci po około 35 zł. Pozwany ma stwierdzoną dyskopatię i reumatyzm, jego miesięczne wydatki na leki wynoszą 20 – 30 zł. Posiada oszczędności w wysokości 5.500 złotych.

Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powódki znajduje oparcie w art. 27 kro, 23 kro i 138 kro. Oceniając czy nastąpiła zmiana w sytuacji majątkowej i zarobkowej stron oraz ich usprawiedliwionych potrzebach wskazał, że od ostatniego orzeczenia o alimentach świadczenie emerytalne pozwanego wzrosło netto o ok. 700 zł. Sytuacja materialna pozwanego jest lepsza niż powódki, a nadto posiada oszczędności w wysokości 5.500 zł.

Uznał, że powódka ma prawo do równiej stopy życiowej z pozwanym, a przy uwzględnieniu wzrostu świadczenia emerytalnego pozwanego, zasadnym jest podwyższenie alimentów o 150 zł miesięcznie.

Apelację od zaskarżonego wyroku wniosły obie strony.

Pozwany zaskarżył wyrok w części zasądzającej alimenty w wysokości po 750 zł miesięcznie oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przez nieuzasadnione przyjęcie znacząco obniżonych możliwości zarobkowych powódki i nieuwzględnienie obniżonych możliwości zarobkowych pozwanego oraz okoliczności, że w części zaspakają potrzeby powódki i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa bądź jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

Powódka w apelacji zarzuciła niewyjaśnienie wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, a nadto sprzeczność ustaleń Sądu z zebraniem materiałem dowodowym w zakresie sytuacji finansowej powódki i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki alimentów w wysokości po 2 500 zł miesięcznie oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja powódki i pozwanego jest bezzasadna.

Wbrew twierdzeniom skarżących Sąd I instancji prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Przeprowadzone przez Sąd dowody poddano wszechstronnej i wnikliwej ocenie. Dokonane ustalenia faktyczne, znajdują swoją podstawę w zgromadzonym materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i spójny. Z powyższych względów ustalenia faktyczne jak i prawne Sąd Odwoławczy przyjął za własne.

Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął jako podstawę prawną swego rozstrzygnięcia regulację zawartą w art. 27 k.r.o, który stanowi, że oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swoich sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokojenia potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli.

Zakres tego obowiązku kształtuje zasada, że stopa życiowa małżonków powinna być z reguły równa. Poziom stopy życiowej rodziny określają możliwości zarobkowe i majątkowe obojga małżonków.

W myśl art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Powyższa regulacja odnosi się do zmiany usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jak też zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zmiana stosunków stanowi o zasadności zmiany w zakresie wysokości obowiązku alimentacyjnego.

Odnosząc powyższe rozważania prawne do stanu faktycznego sprawy należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy trafnie ustalił, że doszło do zmiany stosunków, które uzasadniały zmianę ukształtowania obowiązku alimentacyjnego w wyższej wysokości.

Zważyć należy, że od daty poprzedniego ustalenia wysokości świadczeń alimentacyjnych upłynęło 5 lat. Strony do nadal mieszkają razem, żyją w separacji. Powódka utrzymuje się z alimentów, które otrzymuje od pozwanego w wysokości po 600 zł miesięcznie. Do nadal jest zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności i posiada obniżoną zdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Należy wskazać, że w czasie ustalenia alimentów w dotychczasowej wysokości, urzędy pracy dysponowały ofertami pracy dla powódki z uwzględnieniem ograniczeń wynikających ze

stanu jej zdrowia. Podobnie obecnie, urzędy pracy dysponują ofertami pracy dla kobiet z ograniczoną zdolnością wykonywania pracy. Słusznie zatem Sąd Rejonowy przyjął, że powódka posiada możliwości podjęcia pracy i w części zaspokojenia swoich usprawiedliwionych potrzeb, co stanowiło o zasadności uwzględnienia roszczenia powódki jedynie do kwoty po 750 zł miesięcznie.

Wbrew zarzutom pozwanego należy podnieść, że strony do nadal pozostają w związku małżeńskim i wobec powyższego zgodnie z regulacją zawartą w art. 27 k.r.o. mają prawo do równej stopy życiowej. Strony pozostają w separacji faktycznej ale mieszkają razem. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach, Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 21 stycznia 2013 r. sygn. akt II RC 791/12 oddalono powództwo pozwanego o rozwiązanie jego związku małżeńskiego z powódką.

Prawidłowo Sąd Rejonowy uwzględnił, że od czasu ustalenia alimentów w dotychczasowej wysokości wzrosła wysokość emerytury pozwanego o około 700 zł miesięcznie. Nadto należy uwzględnić, że pozwany posiada możliwości zarobkowe wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej gdyż pozwany przejął od powódki zakład fryzjerski, a nadto prowadzi działalność gospodarczą w zakresie montażu drzwi i okien. Wprawdzie pozwany wskazał, że w ostatnim okresie działalność ta nie przyniosła mu dochodów, tym niemniej dalsze prowadzenie działalności gospodarczej stwarza pozwanemu możliwości dodatkowego zarobkowania.

Zważywszy, że pozwany opłaca koszty związane z utrzymaniem mieszkania, w którym strony mieszkają i przeznacza na ten cel kwotę po około 800 zł miesięcznie, a nadto uwzględniając, że powódka posiada możliwości zaspokojenia w części swoich potrzeb zasadnie Sąd Rejonowy przyjął, że możliwości zarobkowe pozwanego i usprawiedliwione potrzeby powódki uzasadniają podwyższenie alimentów do wysokości zasądzonej zaskarżonym wyrokiem.

Orzeczenie o kosztach znajduje oparcie w art. 100 k.p.c.

Mając na względzie powyższe ustalenia Sąd Okręgowy w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje jako bezzasadne.

SSO Barbara Braziewicz SSO Elżbieta Matyasik SSO Tomasz Tatarczyk